

KRONIKA ODSJEKA

DIPLOMIRALI 1995./96. (prema knjizi diplomskih radova)

1. Iva RUKAVINA: Toponimijske značajke Like, 6. 10. 1995.
2. Nataša ČAJIĆ: Kretanje stanovništva općine Dugo Selo 1981. - 1991., 10. 10. 1995.
3. Tajana BRANISAVLJEVIĆ: Kretanje stanovništva općine Karlovac (1981. - 1991.), 11. 10. 1995.
4. Zvezdana MEĐIMUREC: Historijsko-geografski razvoj manufakture i industrije u Medimurju, 11. 10. 1995.
5. Nikola GLAMUZINA: Urbani sistem delte Neretve, 26. 10. 1995.
6. Hrvoje KUČEK: Industrija kao faktor razvoja ivanečkog kraja, 27. 10. 1995.
7. Hrvoje MARKOVINOVIĆ: Historijsko-geografski razvoj Siska, 30. 10. 1995.
8. Silvija MARTIŠEK: Industrija kao faktor razvoja općine Čakovec, 17. 11. 1995.
9. Nikolina GOŠLJEVIĆ: Historijsko-geografski razvoj Hvara, 22. 11. 1995.
10. Julka DUKIĆ: Deagrarizacija Istočne Hrvatske, 18. 12. 1995.
11. Susanna CERLON: Historijsko-geografski razvoj Vodnjana, 21. 12. 1995.
12. Darko FINEK: Odras turističko-rekreativnih aktivnosti u prostoru općine Daruvar, 21. 12. 1995.
13. Gordan BEGLERBEGOVIĆ: Karlovačka zvijezda, 12. 1. 1996.
14. Vesna RADINIĆ: Turizam Japana, 13. 1. 1996.
15. Ksenija KOZULIĆ - GALOIĆ: Osnove turizma grada Varaždina, 25. 1. 1996.
16. Andrijana VDOVIĆ: Stubičke toplice, 25. 1. 1996.
17. Tihana CEKOVIĆ: Deagrarizacija kao pokazatelj socioekonomske preobrazbe Hrvatske, 2. 2. 1996.
18. Tonko ČIKEŠ: Geografska dužina i vrijeme, 23. 2. 1996.
19. Katarina CVILJAK: Osor - turistička valorizacija, 29. 2. 1996.
20. Jasminka ŠABANOVIĆ: Posljedice ratnih razaranja na turizam Dubrovnika, 4. 3. 1996.
21. Snježana BAKARIĆ: Turizam Lošinja, 29. 3. 1996.
22. Božidar VILUŠIĆ - GRABOVČIĆ: Vinokovci - funkcionalno obilježje i gravitacijsko područje, 10. 4. 1996.
23. Ivica GRČINA: Meduzavisnost industrije i čovjekova okoliša na primjeru Kaštelanskog zaljeva, 2. 5. 1996.
24. Irena HALUŽAN: Porijeklo stanovništva Novog Zagreba, 2. 5. 1996.
25. Dušanka MARKOČEVIĆ: Karte kontinenta nakon 15. st., 8. 5. 1996.
26. Renata KUČIĆ: Industrija kao faktor razvoja križevačkog kraja, 23. 5. 1996.
27. Danijela PERENC: Hrvatska emigracija u SAD, 23. 5. 1996.
28. Milena ERCEG: Historijsko-geografski razvoj Šibenika, 18. 6. 1996.
29. Vinko TOKIĆ: Demogeografske osobine Đakovštine, 18. 6. 1996.
30. Davor KRAPINEC: Geomorfološke osobine otoka Šolte, 28. 6. 1996.
31. Vlasta LACKOVIĆ: Mreža osnovnih škola u prostornoj strukturi Zagreba, 28. 6. 1996.
32. Romana BOGATIĆ: Dnevne migracije u industriji Siska, 1. 7. 1996.
33. Snježana GABAJ: Historijsko-geografski razvoj općine Koprivnički Ivanec, 1. 7. 1996.
34. Josip KOSOVIĆ: Historijsko-geografski razvoj gornjeg makarskog primorja, 3. 7. 1996.
35. Igor LAUŠ: Sibir, 3. 7. 1996.
36. Siniša FRANKOVIĆ: Prometno značenje Bjelovara, 12. 7. 1996.
37. Nataša KAUZLARIĆ: Turizam grada Rovinja, 12. 7. 1996.

38. Tomislav MATOVINA: Željeznica u javnom gradskom prometu zagrebačke aglomeracije, 12. 7. 1996.
39. Tanja PAVELIĆ: Prirodno-geografske osobine područja Baških Oštarija, 27. 9. 1996.
40. Igor SERDAR: Hidrogeografske karakteristike poriječja Like, 30. 9. 1996.

MAGISTRIRALI 1995./96.

(prema knjizi magistarskih radova)

1. Sanja LOZIĆ: Morfometrijske i morfo-geografske značajke reljefa Republike Hrvatske, 10. 10. 1995.
2. Mirela SLUKAN: Razvoj Zagreba od 1850. do 1868. godine - geografsko-kartografska analiza, 42. 11. 1995.
3. Nenad POKOS: Hrvati u Bosni i Hercegovini od 1895. do 1991. (demogeografski aspekt), 25. 4. 1996.
4. Zvonko ŠTEFAN: Osnovni pokazatelji turističko-rekreacijskih funkcija općina zagrebačke okolice, 15. 7. 1996.

DOKTORIRALI 1995./96.

(prema knjizi doktorskih radova)

- nije bilo doktoranata -

SUDJELOVANJE NASTAVNIKA I SURADNIKA ODSJEKA NA STUDIJSKIM BORAVCIMA I ZNANSTVENIM SKUPOVIMA 1995./96.

(prema pojedinačnim izvještajima)

Dr. Andrija Bognar, red. prof.

- Simpozij "Nacionalni park Kornati, općina Tisno u županiji Šibenskoj", Hrvatsko ekološko društvo, Nacionalni park "Kornati", Eurocast - hrvatska udruga, općina Tisno, Murter, Tisno, Kornati, Šibenik, 2. do 7. listopada 1995.

Podnesak (koautorstvo Marinko Grizelj): "Geomorfološke značajke arhipelaga Kornati"

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Fizičko-geografske pretpostavke regionalnog razvoja Hrvatske"

- IAG European Regional Geomorphological Conference, International Association of Geomorphologists, Budapest - Veszprem, travnja 9.-12. 1996.

Podnesak (koautorstvo Eduard Prelogović i Darko Mihljević): "Geomorphological evidence of neotectonic activity in NW Croatia"

Ostalo:

Predsjednik povjerenstva: Basin Evolution
Član: International Advisory Board

- Znanstveno-stručni skup "Zaštita prirode i okoliša i eksploatacija mineralnih sirovina", Hrvatsko ekološko društvo, Varaždin, 18.-21. rujna 1996.

Podnesak (koautorstvo Maja Saletto - Janaković): "Geoekološki pristupi u gospodarenju prostorom (okolišem, krajo-likom)"

Dr. Zoran Curić, viši asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Turističko-geografske značajke primorskih županija u turističkoj ponudi Hrvatske"

- Znanstveni skup "Gornje makarsko primorje", općina Gradac i Udruga građana "Gornje primorska općina Gradac i prijatelji" iz Zagreba, Gradac i Zaostrog, 26. i 27. rujna 1996.
- Podnesak: "Gornje primorje u turističkoj ponudi Hrvatske"
- Podnesak (koautorstvo B. Fürst-Bjeliš): "Stanovništvo Gornjega makarskog primorja"
- Mr. Sanja Faivre, asistent**
- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.
- Podnesak: "Neke temeljne strukturno-geomorfološke značajke Sjevernog Velebita i Senjskog bila"
- Studijski boravak u Clermont-Ferrandu na Sveučilištu Blaise Pascal, 1. siječnja do 30. lipnja 1996. u svrhu izrade međunarodne doktorske disertacije "Strukturno-geomorfološke značajke gorskog hrpta Srednjeg Velebita", na temelju ugovora Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta Blaise Pascal
- Dr. Dragutin Feletar, red. prof.**
- Znanstveni skup "Sieben Jahrhunderte der Idee von Visegrad", Vlada Mađarske i Szent György Lovagrend, Budimpešta - Višegrad, 12. do 15. listopada 1995.
- Podnesak: "Umstrukturierung der kroatischen Wirtschaft in Transition"
- Stručno savjetovanje nastavnika hrvatskih škola u inozemstvu, Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske, Zagreb, 3. siječnja 1996.
- Podnesak: "Demografsko-gospodarstveni trenutak Hrvatske"
- "Znanstveni dani", Ekonomska škola, Bjelovar, 1. do 3. travnja 1996.
- Podnesak: "Hrvatsko gospodarstvo u prestrukturiranju"
- Znanstveni skup "Kroatien und Slowenien - neue Staaten am Rande Mitteleuropas", Universität Augsburg i Südost-europa-Gesellschaft, Augsburg, 12. do 16. svibnja 1996.
- Podnesak: "Transformation der kroatischen Wirtschaft"
- Stručno savjetovanje učitelja iz hrvatske dijaspore, Ministarstvo prosvjete i športa Republike Hrvatske, Novi Vinodolski, 7. do 12. srpnja 1996.
- Podnesak: "Kamo ide hrvatsko stanovništvo"
- Podnesak: "Prestrukturiranje hrvatskog gospodarstva u novim uvjetima"
- Znanstveni skup "Zaštita prirode i okoliša i eksploatacija mineralnih sirovina", Hrvatsko ekološko društvo i Ministarstvo gospodarstva Republike Hrvatske, Varaždin, 18. do 21. rujna 1996.
- Podnesak: "Šoderica - povijesno-ekološki prikaz vađenja šljunka"
- Ostalo: Voditelj terenskog izlaska na Šodericu i u Podravinu
- Tijekom godine održao javna geografska predavanja na skupovima Geografskog društva Hrvatske u Supetru, Zadru i u Čakovcu, te u osnovnim i srednjim školama u Zagrebu, Čakovcu, Splitu, Sinju, Zadru, Šibeniku, Rijeci, Sesvetama i Bjelovaru.

Dr. Mladen Ante Friganović, red. prof.

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Opći razvoj, teškoće i izgledi demografskog kretanja u Republici Hrvatskoj"

- Znanstveni skup "Hrvati u Sloveniji", Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, 20. i 21. lipnja 1996.

Recenzija dijela referata podnesenih na skupu

Dr. Borna Fürst - Bjeliš, asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Pristup definiciji prostornog pojma tradicionalne regije"

- Znanstveni skup "Gornje makarsko primorje", općina Gradac i Udruga građana "Gornje primorska općina Gradac i prijatelji" iz Zagreba, Gradac i Zaostrog, 26. i 27. rujna 1996.

Podnesak (koautorstvo Z. Curić): "Stanovništvo Gornjega makarskog primorja"

Mr. Milan Ilić, asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Prostorne baze podataka u geografiji"

Mr. Sanja Lozić, asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Hipsometrijske značajke reljefa Republike Hrvatske"

Dr. Adolf Malić, red. prof.

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Suvremene promjene u agraru Hrvatske"

Dr. Darko Mihljević, viši asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Procesi prekomjerne denudacije i njihove posljedice u Istarskom pobrđu"

Dr. Novosel-Žic, red. prof.

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Geografska karta kao crtež"

Dr. Dražen Nječač, docent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Stupanj zaposlenosti kao pokazatelj socijalnog prestrukturiranja stanovništva Hrvatskog zagorja"

Mr. Danijel Orešić, asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "GIS modeli u geografiji"

Dr. Dane Pejnović, docent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Geografski aspekt revitalizacije depopulacijskih i ratom pogođenih područja Hrvatske na primjeru Like"

Dr. Zlatko Pepeonik, red. prof.

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Razvoj geografije u Hrvatskoj od njene institucionalizacije do danas"

Podnesak: "Turizam kao nositelj razvoja Hrvatske"

- 28th International Geographical Congress, IGU (Međunarodna geografska unija), Haag, 5. - 10. kolovoza 1996.

Ostalo: Predsjednik Nacionalnog komiteta Republike Hrvatske pri MGU
Član sekcije "Sustainable tourism"

- Znanstveni skup "Gornje makarsko primorje", općina Gradac i Udruga građana

"Gornje primorska općina Gradac i prijatelji" iz Zagreba, Gradac i Zaostrog, 26. i 27. rujna 1996.

Podnesak: "Gornje primorje u turističkoj ponudi Hrvatske"

Mr. Dražen Perica, asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak (koautorstvo Nenad Buzjak, Zoran Gregurić): "Speleološki objekti Samoborskog gorja"

Dr. Josip Ridanović, red. prof.

- Simpozij "Nacionalni park Kornati, općina Tisno u županiji Šibenskoj", Hrvatsko ekološko društvo, Nacionalni park "Kornati", Eurocast - hrvatska udruga, općina Tisno, Murter, Tisno, Kornati, Šibenik, 2. do 7. listopada 1995.

Podnesak (koautorstvo V. Šimunović): "Hidrografske specifičnosti Kornata"

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Hrvatski Jadran u sklopu suvremenih županija"

- Studijski boravak na Geografskom institutu Sveučilišta u Würzburgu, 27. svibnja do 2. lipnja 1996.

U znanstvenom kolokviju sudjelovao s podneskom: "Gedankenaustausch über wissenschaftlichen Zusammenarbeit"

Ostalo: U sklopu boravka, dana 1. lipnja 1996. održao pozdravni govor posvećen dr Urlichu Glaseru, Akademskom direktoru Geografskog instituta Sveučilišta u Würzburgu povodom njegova 60. rođendana.

Mr. Maja Saletto-Janković, asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Važnost geokoloških istraživanja u razvoju Hrvatske"

- Znanstveno-stručni skup "Zaštita prirode i okoliša i eksploatacija mineralnih sirovina", Hrvatsko ekološko društvo i Ministarstvo gospodarstva Republike Hrvatske, Varaždin, 18. do 21. rujna 1996.

Podnesak (koautorstvo Andrija Bognar): "Geokološki pristupi u gospodarenju prostorom (okolišem, krajolikom)"

- Studijski boravak u: Toronto, Kanada, University of Toronto, od 5. XI 1995.

Dr. Miroslav Sić, red. prof.

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Prometni sustav i regionalni razvoj Hrvatske"

Dr. Zoran Stiperski, viši asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Hrvatska u gospodarstvu Europe danas"

- Znanstveni skup "Sieben Jahrhunderte der Idee von Visegrad", Vlada Mađarske i Szent György Lovagrend, Budimpešta - Višegrad, 12. do 15. listopada 1995.

Podnesak: "Middle Europe as a new economic reality"

Mr. Aleksandar Toskić, asistent

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Potencijalno značenje gradova u urbanom sustavu Hrvatske"

Dr. Milan Vresk, red. prof.

- I. hrvatski geografski kongres, Hrvatsko geografsko društvo, Zagreb i u akciji "Oluja" oslobođeni krajevi Republike Hrvatske, 12. i 13. listopada 1995.

Podnesak: "Urbanizacija i polarizirani razvoj Hrvatske"

- Studijski boravak na School of Slavonic and East European Studies, University of London, London, od 26. studenog do 3. prosinca 1995.

- Studijski boravak na University College London, London, od 9. do 16. lipnja 1996.

ZAHVALA

Geografski odsjek PMF-a Sveučilišta u Zagrebu na ovaj se način zahvaljuje mr. Vilku Kleinu iz Zagreba na njegovoj donaciji Geografskom odsjeku. Zahvaljujući njegovoj

donaciji knjiga iz privatne stručno-znanstvene biblioteke, od 16. siječnja 1997. godine, biblioteka Geografskog odsjeka bogatija je za 187 knjiga.

OBLJETNICE

S ponosom i dužnim pijetetom sjećamo se velikana naše struke,

14. ožujka 1906.,
Akademika Josipa Roglića,
u povodu 90. godišnjice njegova rođenja.

TERENSKA NASTAVA (prema izvještajima voditelja)

I. godina

Terenska nastava studenata I. godine studija geografije, geografije-povijesti, povijesti-geografije i geografije-geologije obuhvatila je šest terenskih izlaska. Tri su terenska izlaska (24. svibnja, 1. i 8. lipnja 1996.) provedena na području prigorja Medvednice (Trg bana J. Jelačića - Cmrok - Gornje Prekrižje - Šestine - Medvedgrad), a druga tri (1., 3. i 4. lipnja 1996.) na području Medvednice (Tunel - odašiljač Sljeme - meteorološka postaja i radarski centar Puntijarka).

U nastavi je sudjelovalo 83 studenata. Pod vodstvom voditeljice terenske nastave, prof. dr. Petrice Novosel-Žić terensku su nastavu proveli asistenti mr. Dražen Perica i mr. Aleksandar Toskić.

Studenti su upoznati s osnovnim prirodnogeografskim i društvenogeografskim obilježjima tog područja te s prostornim razvojem i značenjem Zagreba. Objasnjeno je značenje prirodne osnove i društvenih čimbenika u razvoju grada, njihov odraz na specifični povijesni razvoj zagrebačke urbane regije te osnovne karakteristike Medvednice.

Drugi dio terenske nastave obuhvatio je praktični rad studenata sa zemljovidom (prepoznavanje sadržaja i orijentacija zemljovida) i kompasom (orijentacija, određivanje azimuta i kretanje po azimutu te određivanje stajališta na zemljovidu presjecanjem sa strane i unatrag). Na terenskoj nastavi koja je održana na Medvednici sa studentima je provedena praktična vježba iz orijentacije. Osnovna svrha ovog dijela terenske nastave bila je osposobiti studente da primjene stečena znanja o geografskim kartama i orijentaciji koja su stekli u sklopu kolegija kartografija i uvod u kartografiju te ih uputiti da pravilno interpretiraju i koriste topografske zemljovide.

Tijekom posjeta meteorološkoj postaji i radarskom centru u službi obrane od tuče studenti su upoznati s načinom rada pojedinih instrumenata i njihovim korištenjem u klimatološkim istraživanjima, kao i sa sustavom obrane o tuče i načinom njegova rada na prostoru Republike Hrvatske.

II. godina

Terenska nastava za studente II. godine studija smjerova geografija, geografija-povijest, povijest-geografija i geografija-geologija iz kolegija geomorfologija, hidrogeografija, demogeografija i agrarna geografija održana je na području Sjeverne Dalmacije u Primoštensko-rogozničkom primorju, na otoku Žirje i Dugom otoku te na području otočja Kornati i otočne skupine Silba, Premuda, Molat, Ist i Sestrunj. Terenska nastava održana je u razdoblju od 6. do 10. lipnja, a u nastavi je sudjelovalo ukupno 125 studenata.

Terenska nastava održana je u dva dijela, odnosno u dvije skupine i to:

A skupina studenata smjerova geografija-povijest i povijest-geografija s voditeljima prof. dr. Mladenom Friganovićem za kolegij demogeografija i prof. dr. Adolfom Malićem za kolegij agrarna geografija uz suradnju asistentice mr. Ksenije Bašić te režisera terenske nastave Ivice Rendulića provela je trodnevnu terensku nastavu (6. do 8. lipnja 1996.) na području Primoštena i otoka Žirja sa slijedećim programom:

6. lipnja: Polazak autobusom iz Zagreba put Plitvičkih jezera i Knina do Primoštena. Tijekom putovanja upoznata je temeljna geografska problematika prostora duž puta. Nakon dolaska u Primošten studentima su održana predavanja o Južnom hrvatskom primorju, posebno o županiji Šibenskoj i primoštensko-rogozničkom kraju. Upoznati su s osnovnom geografskom, demografskom i agrarnogeografskom problematikom Sjeverne Dalmacije, Primoštensko-rogozničkog

i Šibenskog primorja u županiji Šibenskoj.

7. lipnja: Provedeno je anketiranje stanovništva i domaćinstava Primoštena i okolnih naselja iz demogeografske i agrarnogeografske problematike.

8. lipnja: Provedeno je anketiranje stanovništva i domaćinstava otoka Žirja, također demogeografskog i agrarnogeografskog sadržaja.

Objekti ankete poslužiti će, osim za nastavno-obrazovne svrhe, za sintezu longitudinalnog istraživanja što je obavljeno ljeti 1972. godine u istim naseljima i domaćinstvima, s neznatno izmijenjenim obrascem upitnika.

Autobusom iz Vodica studenti su otputovali za Zadar odakle su trajektom za Zaglav doputovali na Dugi otok i konačno u Božavu. Tamo su se priključili studentima smjerova geografija i geologija-geografija pod vodstvom prof. dr. Andrije Bognara i prof. dr. Josipa Ridanovića.

B skupina studenata geografije i geologije-geografije s voditeljima prof. dr. Andrijom Bognarom za kolegij geomorfologija i prof. dr. Josipom Ridanovićem za kolegij hidrogeografija uz sudjelovanje višeg asistenta dr. Darka Mihljevića (režiser terenske nastave), asistenta mr. Dražena Perice i mr. Danijela Orešića te tehničara Ivana Zagode obavila je petodnevnu terensku nastavu poglavito na području Kornatskog otočja. Od večeri 8. lipnja toj se skupini pridružila i A skupina (geografija-povijest, povijest-geografija) s asistenticom mr. Ksenijom Bašić i Ivicom Rendulićem. Izveden je slijedeći program terenske nastave:

6. lipnja: Putovanje autobusom od Zagreba preko Plitvičkih jezera i Prezida do Zadra. Odatle trajektom za Zaglav i dalje autobusom do Božave na Dugom otoku. Tijekom putovanja studenti su upoznati s općom geografskom problematikom područja za put. Istu večer studenti su upoznati s općim geografskim te geomorfološkim i hidrogeografskim obilježjima otočja Sjeverne Dalmacije.

7. lipnja: Posjet otocima Silba, Premuda, Molat i Sestrunj. Sa studentima je raspravljana geografska problematika otoka, a usput je vršeno kartiranje obala.

8. lipnja: Obavljeno je geomorfološko i hidrogeografsko kartiranje SZ i JI dijela Dugog otoka. Studenti su podijeljeni u skupine pod vodstvima pojedinih nastavnika. Svaka skupina imala je prigodu primijeniti stečena znanja i uvježbavati samostalan rad na terenu.

9. lipnja: Obilazak otočja Kornati uz obavljanje kartiranja obala i iznašanje geomorfološke i hidrogeografske problematike.

10. lipnja: Povratak u Zagreb, uz posjet gradu Zadru. U Zadru je iznesena problematika topografskog razvoja i funkcije grada. Docent dr. Damir Magaš, voditelj Geografskog odsjeka Filozofskog fakulteta u Zadru, uz pomoć asistentice Marice Palčić-Mamut, održao je našim studentima predavanje o temeljnim geografskim značajkama grada Zadra i Zadarsko-kninske županije.

III. godina

Prvi dio terenske nastave studenata III. godine studija smjerova geografija, geografija-povijest, povijest-geografija i geologija-geografija iz kolegija urbana geografija i prometna geografija izveden je na području Sjevernog hrvatskog primorja u razdoblju od 3. do 6. lipnja 1996. godine.

Na terenskoj nastavi sudjelovalo je 96 studenata pod vodstvom prof. dr. Milana Vreska i prof. dr. Miroslava Sića, te uz suradnju asistenta mr. Aleksandra Toskića.

Cilj terenske nastave bio je da se na primjerima urbanog i prometnog sustava Sjevernog hrvatskog primorja (Istre i Kvarnera) i Rijeke kao vodećeg urbanog centra i prometnog čvorišta tog područja provjere i prošire znanja stečena na predavanjima i seminarima iz prometne i urbane geografije, te da se studenti upoznaju s općim obilježjima naših primorskih krajeva. Prolaz kroz Sloveniju i kraće zadržavanje u

Ljubljani omogućili su istodobno sagledavanje opće geografske problematike nama susjedne zemlje. Zahvaljujući predavanju kolege prof. dr. Mirka Paka s Oddelka za geografiju FF u Ljubljani, studenti su dobili vrlo detaljne informacije o prostornoj strukturi i funkcijama glavnoga grada Slovenije.

Program terenske nastave izveden je kako slijedi:

3. lipnja: Putovanje Zagreb - Krapina - Rogatec - Celje - Ljubljana - Postojna - Koper - Umag.

Duž trase puta istaknute su osnovne regionalno-geografske značajke područja te je prikazana problematika osovina razvoja Slovenije te posebno Kopra i Slovenskog primorja.

4. lipnja: Umag - Poreč - Pula - Raša - Labin - Pazin - Motovun - Umag.

Drugi dan terenske nastave posvećen je upoznavanju urbanog i prometnog sustava Istre. Posjećeni su glavni dijelovi Istre: zapadna i južna Istra, te unutrašnja Istra. Težište je postavljeno na razmatranje brzog razvoja gradova zapadne Istre te pitanje revitalizacije unutrašnje Istre. Razmotrena je uloga turizma kao glavnog čimbenika urbanizacije. U sklopu prometne problematike razmotrena su pitanja razvoja cestovne mreže te pitanje izravnog povezivanja željezničke mreže u Istri u jedinstveni sustav u sklopu Hrvatske.

5. lipnja: Umag - Buzet - tunel Učka - Rijeka - Bakar - Kraljevica - Krk.

Grada iznesena prethodnoga dana utvrđena je promatranjem i raspravljanjem tijekom puta do Rijeke. Posebno je iznesena problematika Rijeke, njezina prostorna struktura i suvremene urbane funkcije, kao i njezina lučko-industrijska uloga danas i u budućnosti. Raspravljane su mogućnosti ponovnog rasta prometa u doba gospodarske obnove i potrebe daljnjeg razvoja i usavršavanja prometnica od Rijeke k njezinu zaleđu. Studenti su upoznati s razvojem Bakarskog kraja u povijesti, odnosno

nekadašnje i današnje burne promjene koje su se duboko odrazile u geoekološkom pogledu.

6. lipnja: Krk - Punat - Vrbnik - Omišalj - Crikvenica - Novi Vinodolski - Kreljin - Zagreb.

Posljedni dan terenske nastave iskorišten je za upoznavanje regionalne problematike Krka i crikveničko - vinodolskog primorja. Na primjerima tradicionalnih kaštela (Omišalj, Vrbnik) i glavnog otočnog središta Krka prikazana je urbana struktura otoka Krka te novije promjene te strukture pod utjecajem turizma i jačanja infrastrukture, posebice od uspostavljanja veze s kopnom Krčkim mostom. Raščlanjene su glavne faze razvoja prometnog sustava otoka Krka. U području crikveničko-vinodolskog primorja studenti su upoznati sa suvremenim prostornim odnosima između obalnog urbaniziranog pojasa i unutrašnjeg pojasa Vinodola.

Na terenskoj nastavi korišteni su raznovrsni oblici rada: izlaganje nastavnika, podnesci studenata na prethodno zadane teme, terenske demonstracije i kraći terenski obilasci najznačajnijih objekata urbanog i prometnog obilježja.

Drugi dio terenske nastave iz kolegija industrijska geografija održan je od 10. do 12. lipnja 1996. godine na području Varaždina i Čakovca. Sudjelovala su 92 studenata svih smjerova, a voditelji su bili prof. dr. Dragutin Feletar i viši asistent dr. Zoran Stiperski.

Osnovna tema terenske nastave iz industrijske geografije bilo je upoznavanje industrije Varaždina, Novog Marofa i Čakovca, te utvrđivanje osnovnih lokacijskih faktora koji su utjecali na njezin razvitak s težištem na važnost postojanja jeftine radne snage. S tim u vezi prvenstveno je posjećena tekstilna industrija.

Prvoga dana terenske nastave studenti su na ulicama Varaždina proveli kratku anketu (600 upitnika), koja je imala za cilj rangiranje važnosti industrijskog razvitka u životu grada te atraktivnosti drugih

djelatnosti od strane građana. Rezultati upita moći će se koristiti i u znanstvenoj obradi, uz usporedbu s provedenim takvim upitima u drugim dijelovima Hrvatske (Buje, Umag, Zagreb, Krapina).

Usljedio je potom posjet prehrambenoj industriji Vindija u Varaždinu, gdje su stručnjaci poduzeća upoznali studente s razvojem ove ugledne tvrtke, te s rezultatima poslovanja. Vrijednost ovog posjeta je u upoznavanju visokih tehnologija ove industrije, te uspješne tržišne promidžbe, povezano s čime je bilo najviše studentskih pitanja. Poslije podne studentima je zorno prikazan geografski presjek područja od Varaždina do Vinice te Opeke i Maruševca, uz objašnjenje prirodnogeografskih značajki kao i razvoja industrije i ostalih djelatnosti na tom području. Posjećeni su značajni kulturno-povijesni spomenici i park prirode u Opeki i Maruševcu.

Drugog dana studenti su posjetili tekstilni industrijski pogon Levis u Novom Marofu, koji djeluje u sklopu Varteksa. Raspravljalo se o lokacijskim faktorima koji su utjecali na razvoj ove industrije u ruralnom području, te o problematici licencnih i lohn odnosa sa stranim poslovnim suradnicima. Studenti su uz stručno vodstvo razgledali pogone tvrtke. U nastavku je posjećena stara jezgra Varaždina, gdje je prikazana dinamika razvoja grada od srednjeg vijeka do danas. U ophodnji je posjećeno i nekoliko najvažnijih kulturno-povijesnih spomenika ovog grada. Razgled je završen posjetom Muzeju grada Varaždina i Staromu gradu (tvrđavi Erdödy), uz stručno vodstvo. Poslije podne na terenu je objašnjen geografski presjek od Varaždina do Lepoglave, uz posjet dvorcu Šaulovec, potom industrijskoj zoni u Ivancu i konačno Lepoglavi.

Treći dan terenske nastave posvećen je industriji Čakovca i posjeti Gornjem Medimurju. Najprije je posjećen Muzej Medimurja u palači Zrinskih, a nakon upoznavanja s poviješću grada, neke su detaljnosti

pokazane na staroj gradskoj jezgri. Potom je uslijedio posjet Međimurskoj trikotazi Čakovec, gdje je vođen dvosatni razgovor s generalnim direktorom mr. Alojzom Hudičekom. Najvažnija pitanja, uz veliku aktivnost studenata, odnosila su se na lokacijske faktore razvoja tekstilne industrije u Čakovcu, te na problematiku procesa prestrukturiranja i privatizacije. Poslije podne posjećen je pavlinski kompleks i mauzolej Zrinskih u Sv. Jeleni (Šenkovec), te potom Gornje Međimurje uz naglasak na prirodno-geografske značajke te posjet kulturno-povijesnih spomenika gotike i baroka u Sv. Martinu na Muri i Štrigovi. O vinogradarstvu je bilo govora u Vukanovcu, gdje su studenti imali završnu večeru.

IV. godina

Terenska nastava studenata IV. godine geografije, geografije-povijesti, povijesti-geografije i geologije-geografije iz kolegija regionalna geografija Hrvatske i turistička geografija izvedena je u istočnoj Lici, sjevernoj i srednjoj Dalmaciji, otoku Visu, podvelebitskom primorju te zapadnoj Lici u razdoblju od 2. do 6. lipnja 1996. godine pod vodstvom prof. dr. Zlatka Pepeonika te viših asistenata dr. Dane Pejnovića i dr. Zorana Curića te asistenta dr. Dražena Njeगाča. U nastavi je sudjelovalo 97 studenata.

Cilj terenske nastave bio je neposredno upoznati regionalno-geografsku strukturu, suvremene socijalno-geografske procese i oblike turističke valorizacije u naznačenim dijelovima Gorske Hrvatske i Južnog hrvatskog primorja. Uz obrazovne, terenska nastava je imala i važne funkcionalne i odgojne zadaće, kao što je razvijanje geografskog načina razmišljanja te uvjerenja i stavova studenata.

Nastava je ostvarena prema slijedećem programu:

2. lipnja: Zagreb - Bunić - Knin - Split.

Duž puta su istaknute osnovne regionalno-geografske značajke južnog dijela

zagrebačke urbane regije, karlovačkog pokuplja i Korduna. Na sredogorskog padini iznad Bunića поблиže je razmotreno povijesno-geografsko značenje te problem suvremene geografske revitalizacije krbavskog kraja. U nastavku putovanja protumačena je prostorna struktura gračačke zavale i gornjozrmanjske udoline. U Kninu su studenti upoznati s položajem, razvojem, političko-geografskom problematikom i suvremenim funkcijama toga grada. U Sinjskoj krajini neposredno su upoznali mehanizam krškog vrela Cetine te akumulaciju i branu Peruču a potom i glavno središnje naselje tog dijela Dalamtinske zagore. Na Kliškim vratima ukazano je na povijesno-geografsko i suvremeno značenje tog prijevoja za razvoj kraja i prostorni domet utjecaja Splita. Na primjeru makroregionalnog središta Južnog hrvatskog primorja demonstrirano je značenje lokalnog, regionalnog i nadregionalnog položaja kao čimbenika razvoja grada. Povezano s tim, istaknute su glavne faze povijesno-geografskog razvoja, s naglaskom na recentno širenje i suvremene probleme splitske urbane aglomeracije.

3. lipnja: otok Biševo

Jednodnevnim boravkom na Biševu podrobno je upoznat položaj, prirodna osnova, način vrednovanja gospodarskih potencijala otoka tijekom povijesno-geografskog razvoja i u suvremeno doba, te posebice mogućnosti turističke valorizacije kao osnove za oživljavanje i stabiliziranje naseljenosti na tom posvemašnjom depopulacijom zahvaćenom otoku više otočne skupine.

4. lipnja: otok Vis - komparativna analiza otočkih središta Visa i Komiže.

Razgledavanjem vrijednih izložaka uz predavanje u arheološkom muzeju u Visu studenti su se upoznali sa slojevitim povijesno-geografskim razvojem tog glavnog naselja, a posjetom podrumu i rasadniku sredozemnih kultiviranih biljaka i s nekima od njegovih suvremenih funkcija koje, uz turizam, čine osnovu njegova gospodarskog razvoja. U Komiži su studenti upoznati s

evolucijom reljefne strukture komiške uvale, te razvojem prvotno ribarskog, a u novije doba sve više turističkog naselja. Posjetom tvornici ribljih konzervi Neptun na primjeru su studenti spoznali problem nerazvijenosti funkcije rada kao glavnog potisnog čimbenika iseljavanja s otoka.

5. lipnja: otok Vis - transformacija agrarne strukture u unutrašnjosti otoka.

Geografskim promatranjem, raščlambom na temelju konkretnih primjera, studenti su upoznati s preobrazbom krajolika u unutrašnjosti otoka Visa, od potiskivanja prirodnog biljnog pokrivača, preko širenja sredozemnih kultura, ponajviše vinove loze, do danas uglavnom fosiliziranih terasa i širenja površina pod ugarom kao posljedica deagrarizacije i ubrzanog starenja stanovništva. Takvi demografski i socijalno-geografski procesi praćeni su propadanjem tradicionalne strukture naseljenosti određene malim, raspršeno razmještenim naseljima iznad polja i uvala.

6. lipnja: Split - Šibenik - Benkovac - Paklenica - Karlobag - Gospić - Gacka - Zagreb

Putovanjem duž navedena puta, studenti su upoznati s transformacijom zapadnog dijela splitske urbane aglomeracije - fizionomskim i funkcionalnim promjenama tradicionalne naseljenosti u solinsko-kaštelanskoj zoni pod utjecajem industrije (Solin) te specijalizirane sredozemne poljoprivrede (Kaštela). Upozoreni su na suvremene procese geografske diferencijacije u Splitskoj i Trogirskoj zagori. Studenti su upoznati s geografskim osnovama nastanka i razvoja Šibenika, njegovim regionalnim funkcijama, te upozoreni na naslijeđenu strukturu industrije i s tim povezano ekološke probleme. Posjetom nacionalnim parkovima Krka i Paklenica upoznati su s dva turistički privlačna mjesta te njihovim utjecajem na razvoj turizma i preobražaj krajolika. Razvoju geografskog mišljenja posebno je pridonijela problemska obrada suvremene geografske stvarnosti u podvelebitskom primorju i Lici, pri čemu je pobliže razmotren prospekt turističko-geografske valorizacije Velebita.

Danijel Orešić